

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
 Факультет екологічної безпеки, інженерії та технологій
Кафедра екології

УЗГОДЖЕНО
 Декан ФЕБІТ
Ірина МАТВЄЄВА
 Ірина МАТВЄЄВА
 « 25 » 11 _____ 2022 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Проректор з навчальної роботи
Анатолій ПОЛУХІН
 Анатолій ПОЛУХІН
 « 28 » 11 _____ 2022 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Організація та управління в природоохоронній діяльності»

Освітньо-професійна програма: «Екологія та охорона навколишнього середовища»
 Галузь знань: 10 «Природничі науки»
 Спеціальність: 101 «Екологія»

Форма навчання	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПРЗ	Л.З	СРС	ДЗ / РГР / К.р	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна	7	180 / 6,0	51	34	-	95	-	-	екзамен – 7 с.
Заочна	7,8	180 / 6,0	10	8	-	162	К.р. – 8 сем.	-	екзамен – 8 с.

Індекс: НБ-3-101/21 - 2.1.27
 Індекс: НБ-3-101з/21 - 2.1.27

Робочу програму навчальної дисципліни «Організація та управління в природоохоронній діяльності» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Екологія та охорона навколишнього середовища», навчальних та робочих навчальних планів №НБ-3-101/21, №РБ-3-101/22 та №НБ-3-101з/21, №РБ-3-101з/21 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 101 «Екологія» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробили:

доцент кафедри екології, к.б.н. Явнюк А.А.

доцент кафедри екології, к.б.н. Якименко Г.М.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Екологія та охорона навколишнього середовища», спеціальності 101 «Екологія» - кафедри екології, № 13 від «18» 11 2022 р.

Гарант освітньо-професійної програми Радомська М. М.

Завідувач кафедри Дудар Т.В.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету екологічної безпеки, інженерії та технологій, протокол № 4* від «22» 11 2022 р.

Голова НМРР Гроза В.А.

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

Робочу програму навчальної дисципліни «Організація та управління в природоохоронній діяльності» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Екологія та охорона навколишнього середовища», навчальних та робочих навчальних планів №НБ-3-101/21, №РБ-3-101/22 та №НБ-3-101з/21, №РБ-3-101з/21 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 101 «Екологія» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробили:

доцент кафедри екології, к.б.н. Явнюк А.А.

доцент кафедри екології, к.б.н. Якименко Г.М.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Екологія та охорона навколишнього середовища», спеціальності 101 «Екологія» - кафедри екології, №13 від «18» 11 2022 р.

Гарант освітньо-професійної програми Радомська М. М.

Завідувач кафедри Дудар Т.В.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету екологічної безпеки, інженерії та технологій, протокол № 4 від «22» 11 2022 р.

Голова НМРР Гроза В.А.

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Врахований примірник 2

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	4
1.4. Міждисциплінарні зв'язки	4
2. Програма навчальної дисципліни	5
2.1. Зміст навчальної дисципліни	5
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля	5
2.3. Тематичний план	8
2.4. Завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН).....	8
2.5. Перелік питань для підготовки до екзамену	9
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	9
3.1. Методи навчання	9
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	9
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет	9
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	10

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Організація та управління в природоохоронній діяльності» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання», затверджених наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од, та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.

Місце дисципліни в системі професійної підготовки фахівця. Дана навчальна дисципліна є теоретичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в галузі природничих наук.

Метою навчальної дисципліни «Організація та управління в природоохоронній діяльності» є навчання студентів основам теорії та методів управління в природоохоронній діяльності.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- формування цілісного уявлення про системи екологічного управління та відповідні механізми його здійснення: принципів поєднання положень загальних теорій;
- засвоєння методологій управління і системного підходу з екологічними закономірностями;
- оволодіння положеннями міжнародних стандартів і регламентів з екологічного управління;
- засвоєння вітчизняного природоохоронного законодавства та міжнародної співпраці;
- засвоєння системи органів екологічного управління.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна:

- ПРН1. Демонструвати розуміння основних принципів управління природоохоронними діями та/або екологічними проектами;
- ПРН4. Використовувати принципи управління, на яких базується система екологічної безпеки;
- ПРН7. Розв'язувати проблеми у сфері захисту навколишнього середовища із застосуванням загальноприйнятих та стандартних підходів та міжнародного і вітчизняного досвіду;
- ПРН17. Усвідомлювати відповідальність за ефективність та наслідки реалізації комплексних природоохоронних заходів;
- ПРН23. Демонструвати навички впровадження природоохоронних заходів та проектів.

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

- ЗК1. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності;
- ЗК9. Здатність працювати в команді;
- ФК19. Здатність до використання основних принципів та складових екологічного управління;
- ФК24. Здатність інформувати громадськість про стан екологічної безпеки та збалансованого природокористування;
- ФК26. здатність до участі в управлінні природоохоронними діями та/або екологічними проектами.

1.4. Міждисциплінарні зв'язки дисципліни. Навчальна дисципліна «Організація управління в природоохоронній діяльності» базується на знаннях таких дисциплін як: «Вступ до фаху», «Загальна екологія та неоекологія», «Моніторинг довкілля» та є базою для

вивчення таких дисциплін, як: «Нормування антропогенного навантаження на довкілля», «Екологічний аудит та екологічний контроль», «Відновлення порушених екосистем».

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з двох навчальних модулів, а саме:

- навчального модуля №1 «Теоретичні основи та практичний міжнародний досвід організації та управління в природоохоронній діяльності»

- навчального модуля № 2 «Система органів екологічного управління», кожен з яких є логічною завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля

Модуль № 1 «Теоретичні основи та практичний міжнародний досвід організації та управління в природоохоронній діяльності»

Інтегровані вимоги модуля №1:

знати:

- загальну структуру системи екологічного управління;
- механізми впровадження системи екологічного управління;
- положення міжнародних стандартів і регламентів з екологічного управління;
- основи вітчизняного законодавства щодо реалізації організації екологічного управління та міжнародної співпраці;
- основи міжнародної екополітики в системі екологічного управління.

вміти:

- визначати методи управління природоохоронною діяльністю;
- визначати функції системи екологічного управління;
- реалізувати стандартні моделі екологічного управління;
- визначати механізми екологічного управління на різних рівнях їх реалізації;
- оцінювати міжнародний досвід і системи екологічного управління;
- аналізувати природоохоронну діяльність в Україні в контексті міжнародного досвіду.

Тема 1. Теоретичні основи організації та управління в природоохоронній діяльності.

Сучасні вимоги до управління природоохоронною діяльністю. Базові теоретичні основи екологічного управління. Функції, Принципи та методи екологічного управління. Класифікація систем і механізми екологічного управління. Стандартна модель екологічного управління. Європейський та український підхід до управління природоохоронною діяльністю. Природоохоронні заходи. Перелік українських державних природоохоронних заходів. Класифікація природоохоронних заходів Європейського союзу.

Тема 2. Базові основи та фундаментальні складові механізму екологічного управління.

Механізм біотичного регулювання НПС. Механізм еколого-господарського балансу територій. Кадастровий механізм. Моніторинговий механізм. Законодавчий і нормативно-правовий механізм. Економічний, адміністративний інформаційно-контрольний механізми. Науково-освітній механізм. Громадський механізм. Фундаментальні складові елементи механізму екологічного управління. Екологічні закономірності. Регулятивні закони. Екологічна політика. Стандарти, нормативи, ліміти. Методологія системного підходу. Кадастри.

Тема 3. Теоретико-методологічні основи системного екологічного управління.

Загальні положення теорії відкритих систем, науки про системи, системної технології, системної філософії. Стандартні вимоги до систем екологічного управління. Структура теоретико-методологічних основ системного екологічного управління. Методологія системно-екологічного управління. Відмінності між системами екологічного менеджменту та управління природоохоронною діяльністю.

Тема 4. Основи системного екологічного управління.

Структурні складові теоретико-методологічних основ системного екологічного управління. Теоретична методологія. Нормативна методологія. Функціональна методологія. Менеджерська методологія.

Тема 5. Основи національної екологічної політики держави.

Передумови формування екополітики держави. Основні завдання, проблеми і перспективи подальшого розвитку екополітики України. Національна екологічна політика, програми, стратегічні плани дій. Види, принципи екологічної політики. Складові механізми реалізації державної екологічної політики. Екологічні проблеми України.

Тема 6. Стратегічні плани дій екополітики України.

Концепція стратегії національної екополітики України до 2030 р. Законодавчі акти, що регламентують засади екологічної політики України. (Закони, постанова, концепція, декларація). Історія становлення і найхарактерніші ознаки природоохоронного законодавства і права в Україні. Сучасний стан нормативно-законодавчої бази України в галузі охорони НПС і використання природних ресурсів

Тема 7. Міжнародний досвід в управлінні природоохоронною діяльністю.

Формування і розвиток міжнародної екополітики. Координаційні органи з екологічною управлінською інфраструктурою – ООН. Міжнародні організації і правові механізми впровадження природоохоронних принципів.

Діяльність урядових та неурядових міжнародних організацій у галузі охорони навколишнього середовища. Сучасні світові природоохоронні ініціативи. Сталий розвиток як єдиний спосіб існування людства. Всесвітня програма дій на XXI ст. та зміни до неї. Екологічна концепція Землі. European Green Deal. Таксономія ЄС.

Тема 8. Міжнародне екологічне співробітництво України.

Міжнародна екологічна діяльність України в рамках ЄЕК ООН. Основні документи у системі екологічних міжнародних природоохоронних відносин. Екологічний аспект інтеграції України до Європейського союзу. Упровадження рекомендацій ЄЕК ООН щодо системи природоохоронного управління в Україні. Імплементация Директив ЄС: особливості введення процедур стратегічної екологічної оцінки, оцінки впливу на довкілля в національну систему управління природоохоронною діяльністю.

Модуль № 2 «Система органів екологічного управління»

Інтегровані вимоги модуля №2:

знати:

- структурні елементи системи екологічного управління на державному та регіональному рівнях;
- загальні положення системи державного управління;
- загальні положення системи корпоративного екологічного управління;

- загальні положення системи місцевого екологічного управління;
- загальні положення системи громадського екологічного управління;
- загальні положення системи інформаційного екологічного управління;
- загальні положення системи спеціального екологічного управління.

- вміти:

- визначати елементи системи екологічного управління;
- визначати органи державного управління;
- встановлювати загальні аспекти системи корпоративного екологічного управління;
- розрізняти положення систем місцевого та громадського екологічного управління;
- розрізняти положення систем інформаційного та спеціального екологічного управління.

Тема 1. Система органів управління в природоохоронній діяльності.

Організаційні структурні елементи системи управління в природокористуванні та природоохоронній діяльності. Структури управління діяльністю на державному і регіональному рівнях. Органи управління природокористуванням.

Тема 2. Державна система екологічного управління.

Загальні положення системи державного управління. Функції, ієрархія, структурні рівні державної системи екологічного управління. Спецуповноважені органи державного управління. Спеціальні функції державного екологічного управління. Складові механізми реалізації державної екологічної політики.

Тема 3. Система корпоративного екологічного управління.

Загальні положення системи корпоративного екологічного управління. Сутність і особливості корпоративного управління. Особливості механізму корпоративного екологічного управління. Передумови і вигоди від впровадження системи корпоративного екологічного управління. Екологічний менеджмент корпорації як складова системи інтегрованого управління.

Тема 4. Система місцевого екологічного управління.

Загальні положення, екологічні аспекти та функції місцевого екологічного управління. Адміністративні системи місцевого екологічного управління. Місцева екологічна політика, програми. Адаптація системи місцевого екологічного управління до появи ОТГ.

Тема 5. Система громадського екологічного управління.

Загальні положення громадського екологічного управління. Форми участі громадськості. Громадські обговорення та їх вплив на державне та корпоративне управління природоохоронною діяльністю. Законодавчі засади громадського екологічного управління. Функції громадського екологічного управління. Посилення ролі неурядових організацій. Міжнародні аспекти зміцнення потенціалу місцевих громад. Роль громадських організацій у формуванні нового суспільства до природи.

Тема 6. Система спеціального екологічного управління.

Загальні положення та функції системи спеціального екологічного управління. Системи басейнового екологічного управління. Система управління формування національної екологічної мережі. Система управління екологічною безпекою.

Тема 7. Інформаційні системи екологічного управління.

Загальні положення інформаційної системи екологічного управління та їх специфіка. Кадастрова інформаційна система. Екологічний моніторинг. Екологічне картографування. Географічні інформаційні системи. Регіональні інформаційні системи. Діджиталізація державної системи екологічного управління.

2.3. Тематичний план.

№ п/п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС	Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС
Модуль №1 «Теоретичні основи та практичний міжнародний досвід організації та управління в природоохоронній діяльності»									
1.1	Теоретичні основи організації та управління в природоохоронній діяльності.	7 семестр				7 семестр			
		10	2	2	6	4	2	–	2
1.2	Базові основи та фундаментальні складові механізми екологічного управління.	10	2	2	6	4	2	–	2
1.3	Теоретико-методологічні основи системного екологічного управління.	10	2	2	6	4	–	–	4
1.4	Основи системного екологічного управління.	10	2	2	6	4	–	–	4
1.5	Основи національної екологічної політики держави.	12	2 2	2	6	4	–	–	4
1.6	Стратегічні плани дій екополітики України.	12	2 2	2	6	4	–	–	4
1.7	Міжнародний досвід в управлінні природоохоронною діяльністю.	10	2 2	2	4	4	–	–	4
1.8	Міжнародне екологічне співробітництво України.	10	2 2	2	4	2	–	–	2
1.9	Модульна контрольна робота №1	6	2	–	4	–	–	–	–
Усього за модулем №1		90	26	16	48	30	4	–	26
Модуль №2 «Система органів екологічного управління»									
2.1	Система органів управління в природоохоронній діяльності.	7 семестр				8 семестр			
		12	2	2 2	6	20	–	2	18
2.2	Державна система екологічного управління.	12	2 2	2	6	22	2	2	18
2.3	Система корпоративного екологічного управління.	12	2 2	2	6	20	–	2	18
2.4	Система місцевого екологічного управління.	12	2 2	2	6	20	2	–	18
2.5	Система громадського екологічного управління.	10	2	2	6	20	–	2	18
2.6	Система спеціального екологічного управління.	12	2 2	2	6	20	2	–	18
2.7	Інформаційні системи екологічного управління.	15	2 2	2 2	7	20	–	–	20
2.8	Модульна контрольна робота №2	5	1	–	4	–	–	–	–
2.10	Контрольна (домашня) робота (ЗФН)	–	–	–	–	8	–	–	8
Усього за модулем №2		90	25	18	47	150	6	8	136
Усього за навчальною дисципліною		180	51	34	95	180	10	8	162

2.4. Завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН).

Контрольна (домашня) робота з дисципліни «Організація управління в природоохоронній діяльності» виконується у восьмому семестрі для студентів заочної

форми навчання, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та практичних вмінь, набутих студентом у процесі засвоєння навчального матеріалу дисципліни.

Конкретна мета контрольної роботи включає формування у студентів сталої системи еколого-управлінських поглядів і знань.

Виконання, оформлення та захист домашнього завдання здійснюється студентом в індивідуальному порядку.

2.5. Перелік питань для підготовки до екзамену.

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до екзамену розробляються провідним викладачем кафедри відповідно до робочої програми, затверджується на засіданні кафедри та доноситься до відома здобувачів вищої освіти.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання: робота в малих групах, семінар-дискусія, мозкова атака, кейс, презентація.

3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)

Базова література

3.2.1. ЕЕЕА/2020/03. Classification of Environmental Protection Activities and Expenditure (CEPA) and Classification of Resource Management Activities (CReMA) - Explanatory notes. Version: December 2020. – 57 p.

3.2.2. Організація та управління в природоохоронній діяльності : навч. посіб. / Н. М. Самойленко, Д. В. Райко, В. І. Аверченко. – Харків: НТУ «ХП», Видавництво «Лідер», 2018. – 174 с

3.2.3. Екологічне управління: Підручник/ Шевчук В.Я., Саталкін Ю.М., Навроцький В.М. та інш. К: Либідь, 2004. – 231 с.

3.2.4. Управління природоохоронною діяльністю: навч. посіб. / Шмандій В.М., Солошин І.О. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 296 с.

3.2.5. Екологічна економіка. Підручник/ Мельник Л.Г. – Суми: Університетська книга, – 2003. – 346 с.

3.2.6. Галушкіна Т.О. Екологічний менеджмент в Україні //економіка України. – 1999. – №6. – С. 78-83.

Допоміжна література

3.2.7. Justice Mensah. Sustainable development: Meaning, history, principles, pillars, and implications for human action: Literature review. – Cogent social sciences. – V.5. Issue 1. – <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/23311886.2019.1653531>

3.2.8. Görkem Gençer/ Sustainable Management: Definition, Importance & Practices. Режим доступу: <https://research.aimultiple.com/sustainable-management/3.2.9>. Данилишин Б.М., Дорогунцов С.І., Міщенко В.С. та інш. Природно-ресурсний потенціал сталого розвитку України. К.: ЗАТ «НІЧЛАВА», 1999. – 716 с.

3.2.9. Екологічний менеджмент: навч. посіб. / за ред. В.Ф. Семнова. – К.: Центр навчальної літ-ри, 2004. – 407 с.

3.2.10. Кібіч І.В. Менеджмент організації природоохоронної діяльності: навч. посіб. – Чернівці: Рута, 2002. – 104 с.

3.2.11. Екологічне право України: Конспект лекцій у схемах (Загальна і особлива частини): навч. посіб. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – 192 с.

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет

3.3.1. Закон України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» від 21 2010 року N2818- VI. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws>

3.3.2. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» від 25.06. 1991 року зі змінами. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws>

3.3.3. Державний комітет статистики України / [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

3.3.4. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.4.1.

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Мак кількість балів		Вид навчальної роботи	Мак кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
	7 семестр	7 семестр		7 семестр	8 семестр
Модуль № 1 «Теоретичні основи та практичний міжнародний досвід організації та управління в природоохоронній діяльності»			Модуль № 2 «Система органів екологічного управління»		
Види навчальної роботи	бали	бали	Види навчальної роботи	бали	Бали
Виконання та захист практичних робіт: № 1.1-1.8 (п.р. 1.1-1.7 x 3б, п.р. 8 x 4б)	25 (сумарна)	–	Виконання та захист практичних робіт: № 2.1-2.7 (п.р. 2.1-2.6 x 3б, п.р. 2.7 x 7б)	25 (сумарна)	–
Виконання та захист практичних робіт. Відповіді на практичних заняттях (з урахуванням завдань, отриманих під час настановної сесії)	–	–		–	40 (сумарна)
			Виконання контрольної (домашньої) роботи	–	20
Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше	15	–	Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №2 студент має набрати не менше	15	–
Виконання модульної контрольної роботи №1	15	–	Виконання модульної контрольної роботи №2	15	–
Усього за модулем №1	40	–	Усього за модулем №2	40	60
Усього за модулями №1, №2				80	60
Семестровий екзамен				20	40
Усього за дисципліною				100	

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (Додаток 3).

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Сума підсумкової семестрової модульної та екзаменаційної рейтингових оцінок, у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS (Додаток 4).

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента, наприклад, так: **92/Відм./А**, **87/Добре/В**, **79/Добре/С**, **68/Задов./D**, **65/Задов./E** тощо.

4.6. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки
1	0302	28.11.22	Рігерідо Меконне		

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджен				

Додаток 3

Відповідність оцінок у балах оцінкам за національною шкалою
(рекомендовані значення)

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
3	4	5	6	7	8	9	10	11	13	14	15	
3	4	5	6	7	8	9	9-10	10-11	12-13	13-14	14-15	Відмінно
2,5	3	4	5	6	6-7	7-8	8	9	10-11	11-12	12-13	Добре
2	2,5	3	4	4-5	5	6	6-7	7-8	8-9	9-10	9-11	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	
15-16	16-17	17-18	17-19	18-20	19-21	20-22	21-23	22-24	23-25	24-26	25-27	Відмінно
12-14	13-15	14-16	15-16	15-17	16-18	17-19	18-20	18-21	19-22	20-23	20-24	Добре
10-11	10-12	11-13	12-14	12-14	13-15	13-16	14-17	15-17	15-18	16-19	16-19	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	
26-28	26-29	27-30	28-31	29-32	30-33	31-34	32-35	33-36	34-37	34-38	35-39	Відмінно
21-25	22-25	23-26	23-27	24-28	25-29	26-30	27-31	27-32	28-33	29-33	29-34	Добре
17-20	18-21	18-22	19-22	19-23	20-24	20-25	21-26	22-26	22-27	23-28	24-28	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	
36-40	37-41	38-42	39-43	40-44	41-45	42-46	43-47	43-48	44-49	45-50	46-51	Відмінно
30-35	31-36	32-37	32-38	33-39	34-40	35-41	35-42	36-42	37-43	38-44	38-45	Добре
24-29	25-30	25-31	26-31	27-32	27-33	28-34	28-34	29-35	30-36	30-37	31-37	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	
47-52	48-53	49-54	50-55	51-56	51-57	52-58	53-59	54-60	55-61	56-62	57-63	Відмінно
39-46	40-47	41-48	41-49	42-50	43-50	44-51	44-52	45-53	46-54	47-55	47-56	Добре
31-38	32-39	32-40	33-40	34-41	34-42	35-43	36-43	36-44	37-45	37-46	38-46	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	
58-64	59-65	60-66	60-67	61-68	62-69	63-70	64-71	65-72	66-73	67-74	68-75	Відмінно
48-57	49-58	50-59	50-59	51-60	52-61	53-62	53-63	54-64	55-65	56-66	56-67	Добре
38-47	39-48	40-49	40-49	41-50	41-51	42-52	43-52	43-53	44-54	44-55	45-55	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	
68-76	69-77	70-78	71-79	72-80	73-81	74-82	75-83	76-84	77-85	77-86	78-87	Відмінно
57-67	58-68	59-69	59-70	60-71	61-72	62-73	62-74	63-75	64-76	65-76	65-77	Добре
46-56	46-57	47-58	47-58	48-59	49-60	49-61	50-61	50-62	51-63	52-64	52-64	Задовільно

Додаток 4

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах
оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)